

Jongeren willen daadkracht: *'Op naar een effectieve en uitvoerbare RES!'*

Regio's hebben de RES 2.0 opgeleverd waarbij specifieke locaties zijn opgetekend. De vergunbaarheid en uitvoerbaarheid van deze locaties is soms slecht. Zo zijn er windparken gepland binnen de afstandsnormen voor woonwijken of zonneweides waar geen netaansluiting mogelijk is. Wij waarschuwen en signaleren deze voorbeelden dagelijks, maar dat levert zeer zelden verbetering op. Soms omdat bestuurders vanwege gemeenteraden en staten niet willen, soms omdat ze niet weten hoe. De belangrijkste veranderopgave verdient de beste ondersteuning en is daarbij niet vrijblijvend.

Daarom vragen wij u om regie te pakken. Wij zien namelijk dat op huidige koers de regio's niet gaan voldoen aan de opgave uit de RES 1.0 en dat baart jongeren grote zorgen. Momenteel wordt er gevraagd aan provincies om een half jaar te nemen om een nieuw plan te presenteren. Wij voorzien het risico dat dit te ineffectief zal blijken en we willen daarom de uitvoerbaarheid van de RES borgen. Daarbij belonen en ondersteunen wij bottom-up processen waar kan en geven we aan dat vrijblijvendheid niet aanwezig mag zijn.

Commissie realisatie opgave

De commissie realisatie opgave (hierna: commissie) zal functioneren onder NPRES en binnen een half jaar tijd een advies uitbrengen over de uitvoerbaarheid van de RES en toetsen of er met de huidige vergunningaanvragen wordt voldaan aan de ambitie uit de RES 1.0. De commissie zal bestaan uit regionale bestuurders met een zwaar bestuurlijk karakter. Er dient een onafhankelijke voorzitter te zijn die eveneens erkend wordt als een bestuurlijk zwaargewicht.

Daarbij kunnen er drie scenarios zich voordoen, waarbij scenario 1 en 2 het bottom-up proces stimuleren en scenario 3 de vrijblijvendheid van de energietransitie wegneemt uit de regionale mentaliteit.

Scenario 1. Voldoende realisatie belonen

De commissie heeft het oordeel dat de RES voldoende is; de vergunbaarheid is realistisch en uitvoerbaar. Bestuurders dienen beloond te worden voor deze opgave die een risico inhoudt voor hun draagvlak. Zij krijgen geld om over de regio te verdelen, naar rato van huishouden, voor de verduurzaming. Zo wordt draagvlak beloond. Wij wensen hiervoor een besteding vanuit het Klimaatfonds.

Scenario 2. Regio's die de wil hebben maar waar de uitdaging te groot blijkt

De RES laat ambitie en wil zien, maar bevat tegelijkertijd veel praktische onuitvoerbaarheden. Op dit moment worden deze regio's binnen NPRES ondersteunt door adviseurs op medior niveau. De RES is

dusdanig bestuurlijk (bestuurlijk) complex dat hiervoor een landelijke ondersteuningspool aangeboord wordt die zal ondersteunen. Wij wensen inzet van ABD topconsult van de Algemene Bestuursdienst, waar zeer senior medewerkers van advieskantoren en strategisch omgevingsmanagers voor worden ingezet. De commissie zal deze mensen in overleg detacheren om verbeteringen en versnellingen aan te brengen in de RES. Om de juiste ondersteuning te bieden, wordt er ook extra budget beschikbaar gesteld. Deze regio's krijgen een uitnodiging van de commissie ter bespreking en verantwoording wat gepaste ondersteuning is. Indien de RES daarna aan de slag gaat en een betere schets oplevert, hebben zij automatisch recht op meer middelen.

Scenario 3. Vrijblijvendheid is er niet meer bij

De RES is onvoldoende binnen de afgesproken ambitie en er zal weinig ruimte zijn om nog te verbeteren vanwege missende politieke wil. In dit geval zal het Rijk de regie overnemen en een rijkscoördinatie-regeling, dan wel zijn rechtsopvolger het projectbesluit in het kader van nationaal belang, instellen. Hierbij zullen ook geen gelden uitgekeerd worden voor de verduurzaming van woningen.

Besluit minister

De commissie zal zijn advies opleveren aan de minister die uiteindelijk zal besluiten over de toe te kennen subsidies en rijkscoördinatie-regelingen.

Samenvattend vragen we u:

1. een bestuurlijke commissie in te stellen die de doorrekeningen en provinciale plannen van de RES toetst aan uitvoerbaarheid en de afgesproken ambitie;
2. daar drie scenario's voor op te maken, waar subsidie, ondersteuning of toepassing van een rijkscoördinatie-regeling geadviseerd wordt;
3. u het besluit neemt om op basis van dit advies toekenningen te doen of de rijkscoördinatie-regeling in te stellen;
4. budget uit het Klimaatfonds ter beschikking te stellen voor zowel de verduurzaming van die woningen evenals de kwalitatieve advisering die nodig zal zijn.

JongRES Nederland